

Dosarul nr. 2ra-1898/18

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud. I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, V. Cotorobai, A. Panov)

ÎNCHEIERE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Ala Cobăneanu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Renato Usatîi, reprezentat de avocatul Igor Pohila

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Tănase, reprezentat de avocatul Andrei Bivol împotriva lui Renato Usatîi și Societății pe Acțiuni „Analitic Media Grup” (postul TV7) cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de reprezentantul lui Alexandru Tănase, avocatul Andrei Bivol, casată hotărârea din 5 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 18 aprilie 2016, Alexandru Tănase, reprezentat de avocatul Andrei Bivol a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Renato Usatîi și SA „Analitic Media Grup” (postul TV7) cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 7 martie 2016, Renato Usatîi a participat în calitate de invitat la emisiunea „Politica” difuzată de postul de televiziune TV 7 deținut de SA „Analitic Media Grup”.

A menționat că în cadrul emisiunii (minutele 10:27 – 11:30 ale emisiunii) Renato Usatîi a făcut următoarele declarații:

„Зато, Тэнасе когда нужно было 18го февраля пришел запрос, ещё раз повторяю на всю страну, запрос за деньги, от одного из судий сектора Ботаника которая заинтересована в освобождении одной группировки которая занимается и занималась трафиком и реализации наркотиков там в

промышленных объемах, для того чтобы этих людей освободить была заплачена сумма в полтора миллиона долларов, пришел запрос Тэнасе 18го февраля 23го он ответил. За пять дней он разобрался что могут [...].

La întrebarea moderatorului: „Вы сейчас заявляйте, что Глава Конституционного Суда получил взятку в полтора миллиона долларов?”

„Да я заявляю о том что... Вот сколько из этих полтора миллиона получил я не могу утверждать но то что была общая цифра в полтора миллиона долларов судья Пуйка, судья сектора Ботаника была та судья которая обратилась с запросом ну, для того чтобы Конституционный Суд высказался за пять дней всё решилось”.

La întrebarea moderatorului: „Она дала взятку или люди, которые лоббировали это решение?”

„Ну послушайте, кто там передавал, естественно что люди заинтересованные в освобождении этих преступников. У нас же после этого последовало освобождение тех, кто расстреляли инкассатора у Метро”.

A afirmat că emisiunea respectivă a fost difuzată în direct, fiind înregistrată și ulterior plasată on-line pe site-ul televiziunii menționate și pe canalul de Youtube al acesteia.

A remarcat că declarațiile făcute de pârât în adresa sa sunt bazate pe fapte false și intenționat defăimătoare. Având în vedere acest fapt, dar și prevederile din Legea cu privire la libertatea de exprimare, la 14 martie 2016, a expediat cereri prealabile în adresa ambilor pârâți.

Astfel, prin cererea prealabilă a indicat asupra declarațiilor defăimătoare și a solicitat pârâtului Renato Usatîi dezmințirea acestora cu prezentare scuzelor prin intermediul aceluiași post de televiziune, iar televiziunii pârâte a solicitat retragerea sau, după caz, cenzurarea declarațiilor defăimătoare menționate și oferirea posibilității pârâtului Renato Usatîi să le dezmință și să prezinte scuze publice.

La 21 martie 2016, SA „Analitic Media Grup” a răspuns la cererea prealabilă, informându-l că este de acord să publice dezmințirea lui Renato Usatîi. În privința cenzurării declarațiilor pârâtului, televiziunea a solicitat precizarea dacă prin acest termen dânsul a avut în vedere rectificarea informației.

Ca urmare, la 23 martie 2016, a expediat o cerere prealabilă repetată în adresa SA „Analitic Media Grup”, prin care a precizat faptul că solicită rectificarea informației prin excluderea declarațiilor defăimătoare ale pârâtului.

Ulterior, SA „Analitic Media Grup” a blocat declarațiile pârâtului prin suprapunerea unui semnal sonor, iar emisiunea a devenit inaccesibilă pe canalul Youtube al acesteia.

A accentuat că din partea lui Renato Usatîi nu a parvenit niciun răspuns la cererea prealabilă.

A remarcat că în viziunea lui declarațiile menționate sunt intenționat defăimătoare care îi lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională.

A precizat că pârâtul a declarat precum că dânsul, în calitatea sa de Președinte al Curții Constituționale, ar fi primit o mită în valoare de 1,5 milioane dolari SUA pentru emiterea hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016.

Pârâtul nu a prezentat nicio probă în sprijinul declarațiilor sale și îl acuză în mod direct de comiterea unei infracțiuni deosebit de grave și anume, infracțiune prevăzută la art. 324 alin. (3) Cod penal.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 16 din Codul civil, art. 7, 15, 16, 17 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 10 paragraful 2 din CEDO, art. 42, 166, 167 CPC .

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării de către Renato Usatîi a dreptului lui la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale prin declarațiile false făcute în cadrul emisiunii „Politica” din 7 martie 2016 difuzată de televiziunea SA „Analitic Media Grup” (postul TV7), obligarea lui Renato Usatîi să dezmință, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a hotărârii, prin aceeași modalitate declarațiile defăimătoare și să prezinte scuze publice în modul următor: „Eu, Renato Usatîi dezminț declaratiile făcute în adresa Dlui Alexandru Tănase în cadrul emisiunii „Politica” din 7 martie 2016. Precizez că declarațiile mele despre mită în sumă de 1,5 milioane de dolari care ar fi fost oferită judecătorilor Curții Constituționale pentru emiterea unei hotărâri sunt false. Exprim scuze publice Dlui Alexandru Tănase pentru aceste declarații false și intenționat defăimătoare”, obligarea SA „Analitic Media Grup” (postul TV7) să publice dezmințirea și scuze publice ale lui Renato Usatîi în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a hotărârii, precum și încasarea din contul lui Renato Usatîi a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de reprezentantul apelantului Alexandru Tănase, avocatul Andrei Bivol, casată hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea.

A fost constatată încălcarea de către Renato Usatîi a dreptului lui Alexandru Tănase la respectarea onoarei, demnității și reputației profesionale prin declarațiile false făcute în cadrul emisiunii „Politica” din 7 martie 2016 difuzată de postul TV7, deținut de SA „Analitic Media Grup”.

A fost obligat Renato Usatîi să dezmință, în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a hotărârii, prin aceeași modalitate la emisiunea TV, SA „Analitic Media Grup” și să prezinte scuze publice lui Alexandru Tănase cu următorul conținut: „Eu, Renato Usatîi dezminț declaratiile făcute în adresa Dlui Alexandru Tănase în cadrul emisiunii „Politica” din 7 martie 2016. Precizez că declarațiile mele despre mita în sumă de 1,5 milioane de dolari care ar fi fost oferită judecătorilor Curții Constituționale pentru emiterea unei hotărâri sunt false.

Exprim scuze publice Dlui Alexandru Tănase pentru aceste declarații false și intenționat defăimătoare”.

A fost obligată SA „Analitic Media Grup” (postul TV7) să publice dezmințirea și scuzele publice ale pârâtului Renato Usatîi în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a hotărârii.

Au fost încasate de la Renato Usatîi în beneficiul lui Alexandru Tănase cheltuielile de judecată legate de achitarea taxei de stat în sumă de 100 lei, achitați la depunerea acțiunii și 75 lei, pentru examinarea apelului, iar în total suma de 175 lei.

Prin decizia suplimentară din 17 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost încasate din contul lui Renato Usatîi în beneficiul lui Alexandru Tănase cheltuielile de judecată legate de achitarea serviciilor de asistență juridică în valoare de 21895,32 lei.

La 5 februarie 2018, Renato Usatîi, reprezentat de avocatul Igor Pohila a declarat recurs împotriva deciziei din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și pasibilă de a fi casată.

Având în vedere prevederile art. 24 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, a remarcat că Alexandru Tănase trebuie să dovedească că informația îl vizează și este defăimătoare.

A precizat că instanța de apel eronat a interpretat declarațiile lui făcute în cadrul emisiunii, în sensul că în discursul său public de două ori a menționat numele lui Alexandru Tănase și prin urmare, declarațiile făcute vizau intimatul și funcția deținută la acel moment, asociindu-l în mod direct cu comiterea unor infracțiuni de corupere pasivă și abuz de serviciu.

Or, în declarațiile făcute se afirma doar faptul că Curtea Constituțională a fost sesizată contra plată, a fost sesizată de un judecător al Judecătorei Botanica, acest judecător ar fi fost interesat/ă în eliberarea unei grupări criminale, pentru sesizare au fost plătite 1,5 milioane dolari SUA.

A mai specificat că la întrebarea moderatorului, dacă Președintele Curții Constituționale a primit mită în suma de 1.5 milioane dolari SUA, răspunsul lui a fost infirmativ.

Având în vedere prevederile art. 70 Cod contravențional, a reiterat că nicio plângere nu a fost depusă de intimat și nicio procedură contravențională nu a fost pornită.

A reiterat că instanța de apel greșit a concluzionat că declarațiile făcute îl vizează pe Alexandru Tănase.

La 13 septembrie 2018, Alexandru Tănase, reprezentat de avocatul Andrei Bivol a depus referință, solicitând respingerea recursului declarat de Renato Usatîi ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 17 noiembrie 2017, fapt ce se confirmă prin

scrisoarea de însoțire (f. d. 156), fiind recepționată de reprezentantul recurentului, avocatul Igor Pohila la 28 decembrie 2017, fapt ce se confirmă prin ștampila aplicată pe plicul de recepție a deciziei, anexat la recurs (f. d. 184).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 5 februarie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Renato Usatfi, reprezentat de avocatul Igor Pohila nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe

când în recursul declarat de Renato Usatîi, reprezentat de avocatul Igor Pohila, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Renato Usatîi, reprezentat de avocatul Igor Pohila ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Renato Usatîi, reprezentat de avocatul Igor Pohila se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ala Cobăneanu